

mødte aldrig her som Finantsminister, og hvorfor? Fordi han søgte, at han var en Dobbelt-
 heb, naar han kom her og skulde være ansvar-
 lig. Han søgte, at han, fordi han i mange
 Henseender stod i Modsætning til os, var som
 en Procurator, der overtog begge Parters Sa-
 ger; han skulde og kunde ikke føre dem under
 Ansvarlighed, han kunde kun føre dem efter
 bedste Skjøn, og han nægtede heller, ikke at føre
 vort Skriveri i Finantsvæsenet saameget man
 forlangte, men han søgte, at han ikke kunde
 møde her som vor ansvarlige Minister; det
 nægtede han; og hvorfor kom vi ikke strax
 over paa et bedre Standpunkt i saa Hen-
 seende? Fordi den daværende Indenrigsminister
 ikke turde paatage sig at være ansvarlig for sin
 Collegas Skriveri. Det var en Feil af ham
 — han har isøvrigt gjort Staten store Tjenester,
 og netop fordi han er død og borte, skal jeg
 her udtale, at der er Saa her i Landet, der
 have gjort flere Tjenester, som ere blevne mindre
 velpaaagtede, end han — men det var, som
 sagt, en Feil og en Svaghed af ham; han
 skulde enten have forladt sin Post som vor
 Indenrigsminister, eller ogsaa bestyret den paa
 samme kraftige Maade som en senere Efter-
 følger, der strax, da han traadte ind i Mini-
 steriet erkjendte, at der var en Dobbelt-
 thed tilstede, som maatte løses. Medens Finants-
 ministeren for Monarchiet ikke vilde møde her
 og være ansvarlig, fordi han ikke vilde bære
 denne Dobbelt-
 thed i sig, havde han god Øyst til
 at holde vor Kassebeholdning under sin Haand,
 fordi det gjorde Regimentet beqvemt, og fordi
 han havde større Banffelighed ligeoverfor de
 andre Landsdele end overfor denne, ved at sikkre
 sig de Indtægter, han havde fornøden. Han
 havde et Overmaal af Tilbøielighed til be-
 timelig at komme i Besiddelse af de Midler,
 han skulde have, for at sikkre sig imod alle
 Eventualiteter, og dette Overmaal af Tilbøielig-
 hed har været Grunden til en af de største
 Banffeligheder, vi nu have, nemlig at der er
 vaft Misforstaaelse i en Landsdeel, som vi
 maatte ønske var tilfreds og fornøjet med os,
 idet han nemlig ved at være Finantsminister
 for Monarchiet, uden at give de særlige An-
 liggender over til deres eget Ministerium, kom
 til at opkræve en nødvendig Skat og til at faae

Stænderforsamlingen opløst, da den blot vilde
 vide, om Stattens Udskrivning og Opkrævning
 var nødvendig. Men denne Tilbøielighed over-
 vandt den Minister, som deelte Rigsdagens
 eller idetmindste Folkethingets Betragtningss-
 maade af Forholdet, og han løste sin Opgave
 i Overeensstemmelse med Folkethinget paa en
 i visse Henseender heldig Maade, det vil sige,
 han kom til at stille Fælleskassen saaledes, at
 hvad enten man vil kalde den Fælleskasse
 eller ikke, saa virkede den for os som Banquier,
 og aldeles ikke anderledes; vi sluttede en Con-
 tract med den derom, og ved de Bestemmelser,
 der da bleve tagne, uddrog han lidt efter lidt
 de overflødige Midler af denne Kasse. Der-
 som vi ikke ere komne videre og ind paa
 en Vej, som har løst Opgaverne bedre, end
 de i Virkeligheden ere løste, saa ligger
 Skylden ikke hos dette Thing, men ganske sim-
 pelt deri, at Ministeriet ikke med de Midler,
 det fuldkommen havde til Raadighed, har gjort
 sig alvorlig Uleilighed for at løse Opgaven be-
 qvemt, og det laa hovedsagelig i Kassebehold-
 ningens hele Indretning; man vilde beholde
 en Kasse og vilde beholde Andet end Forvalt-
 ningen af en Kasse, der paa den ene Side
 var Statskasse og paa den anden Side Ban-
 quierkasse, og derved kom man ind paa at for-
 kaste den ganske simple Anordning, at Finants-
 ministeren for Monarchiet for hver Skilling,
 han modtog i sin Kasse, svarede en vis Rente
 til Kongeriget, ligesom paa den anden Side
 Kongerigets Finantsminister for enhver Skilling,
 han udbetalte, svarede ham en Rente, og For-
 skjellen mellem disse to Rentebeløb kunde stilles
 saaledes, at deri indeholdtes Betaling for de
 Forretninger, som derved bleve paalagte Mo-
 narchiets hele Finantsforvaltning. Havde man
 dengang seet Forholdet paa denne simple Maade,
 havde der under Indenrigsministeriet ikke været
 Andet tilbage af Kasseforvaltningen end det,
 som er det nødvendige Finantsvæsen. Det er
 denne Forvirring af Kassevæsen og Finants-
 væsen, som endnu, troer jeg, betager en stor
 Mængde af de Personer, som beskæftige sig
 dermed; idetmindste har jeg seet i Pressen, at
 de Personer, der holde for at forstaae sig paa
 Statens Finantsvæsen, forvirre sig i denne
 Henseende i højeste Grad. Det kan ogsaa hid-